

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Graag informeer ik u over de voortgang van de aanpak van High Impact Crime (HIC) in de stad. In deze brief presenteer ik u de cijfers en trends van het aantal woninginbraken, straatroven en overvallen in 2022 en blik terug op tien jaar HIC-bestrijding in Rotterdam.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Coalitieakkoord 2022 – 2026 'Één Stad'
- Veiligheidskoers 2023-2027
- Een aanpak met impact. De Rotterdamse aanpak van High Impact Crime 2020-2023

Toelichting:

De Rotterdamse aanpak van High Impact Crime bestaat 10 jaar. Met verschillende partners zet de gemeente sinds 2012 fors in op het terugdringen van de (gewelddadige) vermogensdelicten woninginbraken, straatroven en overvallen. De HIC-aanpak bestaat uit drie pijlers (preventie, de daderaanpak en het verlenen van nazorg aan slachtoffers) die ik in de laatste voortgangsrapportage (22bb2694) uitgebreider heb toegelicht. In deze brief worden de inzet en resultaten beschreven aan de hand van de jaarcijfers en wordt uiteengezet met welke succesfactoren we de aanpak continueren. Zodat Rotterdam een stad blijft waar Rotterdammers veilig kunnen wonen en ondernemen.

Cijfers High Impact Crime

Zoals aangegeven in de vorige jaarrapportage (22bb2694) ligt de voortgang van de integrale HIC-aanpak in Rotterdam op koers. Samen met de partners in de justitiële keten, het sociaal domein en private partijen treden we repressief en preventief op tegen woninginbraken, straatroven en overvallen en worden slachtoffers zo goed mogelijk ondersteund.

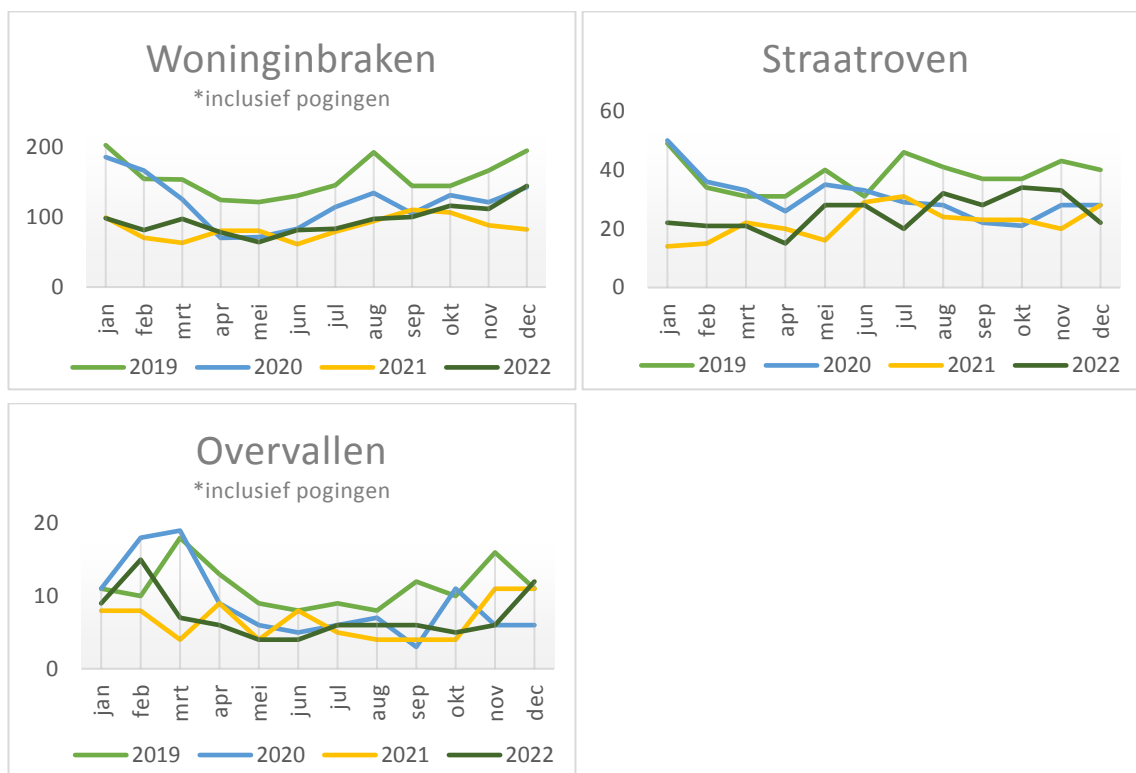

Omdat de Rotterdamse HIC-aanpak tien jaar bestaat blik ik met onderstaand overzicht nog één keer vanaf 2012 terug op de ontwikkeling van de jaarcijfers van het aantal woninginbraken, straatroven en overvallen.

<i>Gemeente Rotterdam: Aantal HIC-delicten 2012-2022</i>			
Kalenderjaar	Woninginbraken*	Straatroven	Overvallen*
2012	4460	1294	239
[...]			
2019	1869	460	135
2020	1447	371	106
2021	1011	265	80
► 2022	1150	304	86
Daling t.o.v. 2012 "10 jaar HIC-aanpak"	-74%	-76,5%	-64%
Daling t.o.v. 2019 "pré-corona"	-38,5%	-33,9%	-36,3%
Stijging t.o.v. 2021 "openstellingsamenleving"	13,6%	14,7%	7,5%

* incl. pogingen daartoe

De afgelopen drie jaar was het aantal HIC-delicten historisch laag. Dit is voor een deel toe te schrijven aan de coronamaatregelen die ook de gelegenheid tot het plegen van HIC-delicten beperkten, omdat mensen meer thuis waren en ondernemingen deels gesloten. In onderstaande grafieken is het aantal woninginbraken, straatroven en overvallen van de afgelopen vier jaar per maand weergegeven.

In de HIC-cijfers valt een jaarlijks terugkerende trend op: een piek rond juli en augustus en van oktober tot maart. Het zwaartepunt van de preventieve inzet ligt dan ook op deze periodes met het Donkere Dagen Offensief en het Zomer Offensief. In de lijnen van 2019 (groen) is dit beeld duidelijk terug te zien. In de jaren daarna is deze trend enigszins doorbroken door de coronamaatregelen. De lijnen van 2020 (blauw) nemen vanaf maart een duikvlucht, in die maand worden de eerste coronamaatregelen van kracht. Tijdens de donkere wintermaanden van 2021 (gele lijnen) was sprake van een harde lockdown, het aantal HIC-delicten is in deze maanden nog nooit zo laag geweest. In februari 2022 werd de 'openstelling van de samenleving' aangekondigd. Zoals verwacht is dit terug te zien in de HIC-cijfers (donkergroene lijn). In 2022 was er sprake van een lichte stijging van het aantal HIC-delicten ten opzichte van 2021.

Hoewel het aantal HIC-delicten in 2022 nog ver onder het niveau van 2019 (pré-corona) lag, betreur ik het zeer dat Rotterdam vorig jaar meer slachtoffers van deze ernstige delicten telde dan in 2021. De impact van een overval, straatroof of woninginbraak is groot. Daarnaast kan deze criminaliteit het veiligheidsgevoel in de directe omgeving en het imago van de stad aantasten. Iedereen in Rotterdam moet hier veilig kunnen wonen, ondernemen of over straat kunnen gaan. Reden om de aanpak niet te laten verslappen, ook al is over de langere termijn (en in vergelijking met de pré-coronajaren) nog steeds een dalende trend waarneembaar en lijkt een 'plateau' op een laag niveau bereikt. De gemeente streeft ernaar om de succesvolle aanpak te continueren en samen met de partners het aantal HIC-delicten in de stad blijvend laag te houden.

Samenwerking, preventie en nazorg

Een van de belangrijkste succesfactoren van de tienjarige HIC-aanpak in Rotterdam is samenwerking. Het hele jaar door worden de ontwikkelingen gemonitord en weten partijen elkaar te vinden om snel in te spelen op eventuele oplevingen of nieuwe uitingsvormen van High Impact Crime. Tijdens het Zomeroffensief en het Donkere Dagen Offensief slaan de gemeente, politie, buurtpreventieteams, citystewards, inwoners en ondernemers de handen ineen om HIC-delicten in deze piekmaanden te voorkomen. Met voorlichting stimuleren we bewustwording en gedragsverandering en door het opwerpen van (fysieke) barrières beperken we de gelegenheid voor het plegen van deze criminaliteit. In samenwerking met ondernemers, woningbouwcorporaties en particuliere huizenbezitters, beoogt de gemeente (herhaald) slachtofferschap te voorkomen door o.a. de subsidiëring van preventiemaatregelen tegen overvallen en woninginbraak. Ook in 2022 kregen inwoners en ondernemers die helaas toch slachtoffer werden, nazorg vanuit de speciaal in Rotterdam opgezette HIC-nazorgaanpak en in samenwerking met Slachtofferhulp Nederland en wijkagenten.

Opsporing en daderaanpak

Naast preventie en een goede ondersteuning van slachtoffers, richt de HIC-aanpak in Rotterdam zich al jaren op de daders van deze gewelddadige vermogenscriminaliteit. In onderstaande tabel zijn de ophelderingspercentages van de politie in Rotterdam weergegeven van 2019 tot en met 2022.

Ophelderingspercentage Rotterdam	Woninginbraken	Straatroven	Overvallen
2019	7%	32%	44%
2020	10%	34%	44%
2021	10%	30%	53%
2022	10%	32%	43%

Zoals aangegeven slaan woninginbrekers het vaakst toe wanneer de pakkans het laagst is. Vanwege de afhankelijkheid van heterdaadmeldingen en sporen ligt het ophelderingspercentage van woninginbraken (ook landelijk) al lange tijd rond de 10%. Ten aanzien van woninginbraak is de inzet van de gemeente samen met de partners dan ook vooral gericht op goede preventie. Het ophelderingspercentage bij overvallen (43% in 2022) heeft de gemeente mede te danken aan het Regionaal Team Overvallen bij de politie-eenheid Rotterdam.

Veroordeelde woninginbrekers, overvallers en straatrovers krijgen in Rotterdam een intensieve persoonsgerichte aanpak. In maart vorig jaar is een aparte brief aan de daderaanpak gewijd (22bb002903). Dit betreft een integrale ketenaanpak binnen het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam waarin de politie, reclassering en de gemeente nauw met elkaar samenwerken en verschillende interventies worden ingezet om HIC-daders op het rechte pad te krijgen. Om deze aanpak effectief te continueren zijn het afgelopen jaar de samenwerkingsafspraken herijkt. In 2022 kregen 379 veroordeelde HIC-daders in Rotterdam¹ een persoonsgerichte aanpak, waarvan er 93 (25%) - voornamelijk straatrovers - minderjarig waren. Daarnaast is met 'Alleen jij bepaalt wie je bent' (een erkende interventie gericht op jongeren van 12 t/m 18 jaar) ingezet op het voorkomen van nieuwe aanwas. In 2022 startte wederom een nieuwe lichting van 100 deelnemers in Rotterdam Zuid. Zo is het afgelopen jaar invulling gegeven aan de belangrijke pijler van de HIC-aanpak 'voorkomen van (herhaald) daderschap'.

Succesfactoren aanpak behouden

In de Rotterdamse HIC-aanpak behouden we de succesfactoren waarmee het aantal HIC-delicten de afgelopen 10 jaar zo drastisch is teruggebracht. We blijven ook de komende jaren samenwerken en effectief inzetten op repressie, preventie en goede nazorg. We monitoren trends en spelen in op nieuwe ontwikkelingen als het gaat om woninginbraak, overvallen en straatroof. En we onderzoeken de verschuiving van deze 'traditionele' vormen van gewelddadige vermogenscriminaliteit naar andere criminaliteit waarmee snel geld te verdienen valt.

¹ Personen zonder vaste woon- of verblijfplaats vanaf 2016 zijn ingedeeld naar pleegplaats

We werken samen met andere beleidsterreinen (zoals jeugd², cyber en veilig ondernemen) en blijven, ook landelijk, kennis uitwisselen om een veilig woon- en ondernemersklimaat in de stad te behouden.

Met vriendelijke groet,

Ing. A. Aboutaleb
Burgemeester

² Dit ook in verbinding met het programma 'Preventie met Gezag' waarmee de komende jaren extra middelen beschikbaar zijn voor de voorkoming van jeugdcriminaliteit (23bb001558).